

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ pañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcāśaḥ sargaḥ ॥

kṣuttrḍabhibhūtānāṃ vānarāṇāmēkasyāṃ guhāyāṃ
pravēśastatra tairdivyavṛkṣasarōvarabhavanānāmēkasyā
vrddhāyāstapasvinyāścāvalōkanāṃ hanumatā tāṃ prati tasyāḥ
paricayasya jijñāsanam

saha tārāṅgadābhyāṃ tu
saṅgamyā hanumān kapiḥ |
vicinōti ca vindhyasya
guhāśca gahanāni ca ॥ 4.50.1 ॥

siṃhaśārdūlajuṣṭāśca
guhāśca paritastadā |
viṣamēṣu nagēndrasya
mahāprasravaṇēṣu ca ॥ 4.50.2 ॥

āsēdustasya śailasya
kōṭiṃ dakṣiṇapaścimām |
tēṣāṃ tatraiva vasatāṃ
sa kālō vyatyavartata ॥ 4.50.3 ॥

sa hi dēśō duranvēśyō
 guhāgahanavān mahān |
 tatra vāyusutaḥ sarvaṃ
 vicinōti sma parvatam || 4.50.4 ||

parasparēṇa rahitā
 anyōnyasyāvidūrataḥ |
 gajō gavākṣō gavayaḥ
 śarabhō gandhamādanaḥ || 4.50.5 ||

maindaśca dvividaścaiva
 hanūmān jāmbavānapi |
 aṅgadō yuvarājaśca
 tāraśca vanagōcaraḥ || 4.50.6 ||

girijālāvṛtān dēśān
 mārgitvā dakṣiṇāṃ diśam |
 vicinvantastatastatra
 dadṛśurvivṛtaṃ bilam || 4.50.7 ||

durgamṛkṣabilaṃ nāma
 dānavēnābhirakṣitam |
 kṣutpipāsāparītāstu
 śrāntāstu salilārthinaḥ || 4.50.8 ||

avakīrṇaṃ latāvṛkṣai -
 rdadṛśustē mahābilam |
 tatra krauñcāśca haṃsāśca
 sārasāścāpi niṣkraman || 4.50.9 ||

jalārdrāścakravākāśca
 raktāṅgāḥ padmarēṇubhiḥ |
 tatastad bilamāsādyā
 sugandhi duratikramam || 4.50.10 ||

vismayavyagramanasō
 babhūvurvānararṣabhāḥ |
 sañjātapariśaṅkāstē
 tad bilaṃ plavagōttamāḥ || 4.50.11 ||

abhyapadyanta samhr̥ṣṭā -
 stējōvantō mahābalāḥ |
 nānāsattvasamākīrṇaṃ
 daityēndranilayōpamam || 4.50.12 ||

durdarsāmiva ghōraṃ ca
 durvigāhyaṃ ca sarvaśaḥ |
 tataḥ parvatakūṭābhō
 hanūmān mārutātmajaḥ || 4.50.13 ||

abravīd vānarān ghōrān
 kāntāraṇakōvidaḥ |
 girijālāvṛtān dēsān
 mārgitvā dakṣiṇāṃ diśam || 4.50.14 ||

vayaṃ sarvē pariśrāntā
 na ca paśyāma maithilīm |
 asmāccāpi bilāddhaṃsāḥ
 krauñcāśca saha sārasaiḥ || 4.50.15 ||

jalārdrāścakravākāśca
 niṣpatanti sma sarvaśaḥ |
 nūnaṃ salilavānatra
 kūpō vā yadi vā hradaḥ || 4.50.16 ||

tathā cēmē biladvārē
 snigdghāstiṣṭhanti pādapāḥ |
 ityuktāstad bilaṃ sarvē
 viviśustimirāvṛtam || 4.50.17 ||

acandrasūryaṃ harayō
 dadṛśū rōmaharṣaṇam |
 niśāmya tasmāt siṃhāṃśca
 tāmstāmśca mṛgapakṣiṇaḥ || 4.50.18 ||

praviṣṭā hariśārdulā
 bilaṃ timirasamvṛtam |
 na tēśaṃ sajjatē dṛṣṭi -
 rna tējō na parākramaḥ || 4.50.19 ||

vāyōriva gatiṣṭēśaṃ
 dṛṣṭistamasi vartatē |
 tē praviṣṭāstu vēgēna
 tad bilaṃ kapikuñjarāḥ || 4.50.20 ||

prakāśaṃ cābhirāmaṃ ca
 dadṛśurdēśamuttamam |
 tatastasmin bilē bhīmē
 nānāpādapasaṅkulē || 4.50.21 ||

anyōnyaṃ sampariṣvajya
 jagmuryōjanamantaram |
 tē naṣṭasaṃjñāstrṣitāḥ
 sambhrāntāḥ salilārthināḥ || 4.50.22 ||

paripēturbilē tasmin
 kañcit kālamatandritāḥ |
 tē kṛṣā dīnavadanāḥ
 pariśrāntāḥ plavaṅgamāḥ || 4.50.23 ||

ālōkaṃ dadṛśurvīrā
 nirāśā jīvitē yadā |
 tatastaṃ dēsamāgamyā
 saumyā vitimiram vanam || 4.50.24 ||

dadṛśuḥ kāñcanān vṛkṣān
 dīptavaiśvānaraprabhān |
 sālāṃstālāṃstamālāṃśca
 punnāgān vañjulān dhavān || 4.50.25 ||

campakān nāgavṛkṣāṃśca
 karṇikārāṃścapuṣpitān |
 stabakaiḥ kāñcanaiścitrai
 raktaiḥ kisalayaistathā || 4.50.26 ||

āpīḍaiśca latābhiśca
 hēmābharaṇabhūṣitān |
 taruṇādityasaṅkāśān
 vaidūryamayavēdikān || 4.50.27 ||

bibhrājamānān vapuṣā
 pādapāṃśca hiraṇmayān |
 nīlavaidūryavarṇāśca
 padminiḥ patagairvṛtāḥ || 4.50.28 ||

mahadbhiḥ kāñcanairvṛkṣai -
 rvṛtā bālārkasannibhaiḥ |
 jātarūpamayairmatsyai -
 rmahadbhiścātha pañkajaiḥ || 4.50.29 ||

nalinīstatra dadṛśuḥ
 prasannasalilāyutāḥ |
 kāñcanāni vimānāni
 rājatāni tathaiva ca || 4.50.30 ||

tapanīyagavākṣāṇi
 muktājālāvṛtāni ca |
 haimarājatabhaumāni
 vaidūryamaṇimanti ca || 4.50.31 ||

dadṛśustatra harayō
 gṛhamukhyāni sarvaśaḥ |
 puṣpitān phalinō vṛkṣān
 pravālamaṇisannibhān || 4.50.32 ||

kāñcanabhramarāṃścaiva
 madhūni ca samantataḥ |
 maṇikāñcanacitrāṇi
 śayanānyāsanāni ca || 4.50.33 ||

vividhāni viśālāni

dadṛśustē samantataḥ |

haimarājatakāṃsyānām

bhājanānām ca rāśayaḥ || 4.50.34 ||

agurūṇām ca divyānām

candanānām ca sañcayān |

śucīnyabhyavahārāṇi

mūlāni ca phalāni ca || 4.50.35 ||

mahārḥāṇi ca yānāni

madhūni rasavanti ca |

divyānāmambarāṇām ca

mahārḥāṇām ca sañcayān || 4.50.36 ||

kambalānām ca citrāṇā -

majinānām ca sañcayān |

tatra tatra ca vinyastān

dīptān vaiśvānaraprabhān || 4.50.37 ||

dadṛśurvānarāḥ śubhrā -

ñjātarūpasya sañcayān |

tatra tatra vicinvantō

bilē tatra mahāprabhāḥ || 4.50.38 ||

dadṛśurvānarāḥ sūrāḥ

striyaṃ kāñcidadūrataḥ |

tām ca tē dadṛśustatra

cīrakṣṇājīnāambarām || 4.50.39 ||

tāpasīm niyatāhārām

jvalantīmiva tējasā |

vismitā harayastatra

vyavatiṣṭhanta sarvaśaḥ |

papraccha hanumāṃstatra

kāsi tvaṃ kasya vā bilam || 4.50.40 ||

tatō hanūmān girisannikāśaḥ

kṛtāñjalistāmabhivādya vṛddhām |

papraccha kā tvaṃ bhavanaṃ bilaṃ ca

ratnāni cēmāni vadasva kasya || 4.50.41 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmikīye ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍe pañcāśaḥ sargaḥ ||